

Miejsce na identyfikację szkoły

ARKUSZ PRÓBNEJ MATURY Z OPERONEM WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

POZIOM PODSTAWOWY

LISTOPAD
2013

Czas pracy: 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony (zadania 1.–27.). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **100 punktów**.

Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

Zadanie 1. (4 pkt)

Do każdej podanej charakterystyki ojca-założyciela Unii Europejskiej dopisz prawidłowe imię i nazwisko. Odpowiedzi wybierz spośród: Alcide de Gasperi, Jean Monnet, Konrad Adenauer, Paul Henri Spaak, Robert Schuman.

A. Polityk francuski, który pełnił funkcję premiera Francji. W 1950 roku zaproponował połączenie przemysłów stalowych i węglowego, co doprowadziło do powstania Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Dla upamiętnienia tego dnia 9 maja obchodzi się Dzień Europy.

.....

B. Kanclerz Republiki Federalnej Niemiec po II wojnie światowej, działacz chrześcijańskiej demokracji, z zawodu prawnik. Doprowadził do odbudowy Niemiec po wojnie poprzez współpracę z Francją w ramach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

.....

C. Działacz włoskiej Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej, premier Włoch w latach 1945–1953. Był współtwórcą Rady Europy i Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Rzecznik zjednoczenia Europy pod względem gospodarczym i obronnym.

.....

D. Polityk belgijski z partii socjalistycznej, wielokrotny minister spraw zagranicznych Królestwa Belgii. Stworzył raport (nazwany od jego nazwiska), który w 1957 roku został podpisany jako traktaty rzymskie.

.....

Zadanie 2. (4 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

Jest to świadomy, otwarty, bez użycia przemocy, akt złamania obowiązujących norm prawnych przez obywateli, który ma doprowadzić do zmiany niesprawiedliwych przepisów prawa i związanych z nimi decyzji władz. Protestujący zakładają przy tym gotowość do spokojnego przyjęcia wszelkich grożących im za to represji.

Źródło: Hasło zaczerpnięte z Portalu Wiedzy, opracowane na podstawie *Słownika Encyklopedycznego – Edukacja Obywatelska*, R. Smolski, M. Smolski, E.H. Stadtmüller, Wrocław 1999, <http://portalwiedzy.onet.pl>.

a) Podaj nazwę postawy przedstawionej w charakterystyce powyżej.

.....

b) Wymień imiona i nazwiska trzech osób, które ją stosowały w przeszłości lub trzy wydarzenia, podczas których została ona zastosowana.

— .....

— .....

— .....

Zadanie 3. (3 pkt)

Do każdej podanej w tabeli funkcji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej dopisz nazwę właściwej kompetencji. Odpowiedzi wybierz spośród: kontrolna, kreacyjna, prawodawcza, ustrojodawcza.

	Funkcja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	Nazwa kompetencji
A.	Powoływanie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli	
B.	Dokonywanie nowelizacji Konstytucji RP	
C.	Uchwalenie konstruktywnego wotum nieufności wobec rządu	

Zadanie 4. (4 pkt)

Do podanych opisów ideologii dopisz właściwe nazwy oraz imiona i nazwiska ich przedstawicieli. Odpowiedzi wybierz spośród podanych:

nazwy ideologii: chrześcijańska demokracja, konserwatyzm, liberalizm, socjaldemokracja;
przedstawiciele: Adam Smith, Edmund Burke, Eduard Bernstein, Leon XIII.

A. Zakłada ograniczenie funkcji państwa do minimum praktycznie w każdej sferze, a państwo pełni jedynie funkcję „stróża nocnego”. Ważne wartości to indywidualizm, wolność jednostki, równość wszystkich ludzi wobec prawa.

nazwa ideologii – .....

przedstawiciel – .....

B. Głosi personalistyczną wizję osoby ludzkiej i niezbywalną godność każdego człowieka. Państwo jest wspólnotą, której celem jest zapewnienie obywatelom godnych warunków życia. Ważnymi wartościami są: subsydiarność, solidaryzm społeczny, korporacjonizm.

nazwa ideologii – .....

przedstawiciel – .....

Zadanie 5. (3 pkt)

Do podanych poniżej praw człowieka dopisz właściwą dla nich generację.

A. Prawo do pomocy humanitarnej, prawo do demokracji, prawo do internetu

.....

B. Równość wobec prawa, prawo zrzeszania się, swoboda przemieszczania się

.....

C. Prawo do pracy i wynagrodzenia, prawo do wypoczynku, prawo do ochrony zdrowia

.....

Zadanie 6. (3 pkt)

W tabeli obok opisu wydarzenia podaj imię i nazwisko Prezydenta RP, za którego kadencji to wydarzenie miało miejsce.

UWAGA! Imię i nazwisko jednego prezydenta może pasować do więcej niż jednej propozycji.

	Wydarzenie	Imię i nazwisko Prezydenta RP
A.	Wejście Polski do Paktu Północnoatlantyckiego.	
B.	Wejście w życie traktatu lizbońskiego.	
C.	Wejście Polski do Unii Europejskiej.	

Zadanie 7. (4 pkt)

Do każdej podanej w tabeli charakterystyki kompetencji dopisz pełną nazwę właściwego organu Rzeczypospolitej Polskiej.

	Charakterystyka kompetencji	Pełna nazwa organu
1.	Sądzi prezydenta, premiera, ministrów, posłów i senatorów w przypadku popełnienia przestępstwa w związku z zajmowanym przez siebie stanowiskiem.	
2.	Stoi na straży praw i wolności obywateli. Wybiera go Sejm RP za zgodą Senatu na 5 lat. Jest niezależny od innych organów i odpowiada jedynie przed Sejmem.	
3.	Jest naczelnym organem kontroli państwowej. Kontroluje działalność organów administracji rządowej z punktu widzenia legalności, gospodarności i celowości.	
4.	Stoi na straży wolności słowa i prawa do informacji. Jej członkowie są powoływani przez Sejm RP, Senat RP i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.	

Zadanie 8. (4 pkt)

Do każdej podanej nazwy gałęzi prawa przyporządkuj właściwy opis z tabeli. Wpisz w wyznaczone miejsca numery, którymi oznaczono te opisy.

Nr	Opis gałęzi prawa
1.	Obejmuje normy dotyczące ustroju państwa i kompetencji organów państwa.
2.	Reguluje stosunki między państwami i innymi podmiotami międzynarodowymi.
3.	Obejmuje tryb postępowania pomiędzy organami rządowymi i samorządowymi.
4.	Normuje stosunki majątkowe między osobami fizycznymi i prawnymi.
5.	Określa reguły odpowiedzialności oraz sankcje za czyny zabronione.

A. Prawo administracyjne – .....

B. Prawo cywilne – .....

C. Prawo karne – .....

D. Prawo konstytucyjne – .....

Zadanie 9. (6 pkt)

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli pełne nazwy organizacji międzynarodowych, których symbolami są zamieszczone poniżej flagi (w oryginale tła są niebieskie), oraz nazwy miast, w których dane organizacje mają swoje główne siedziby.

	A	B	C
Flaga			
Pełna nazwa organizacji			
Siedziba (miasto)			

Zadanie 10. (4 pkt)

Do opisu funkcji rodziny podaj w tabeli jej poprawną nazwę.

	Opis funkcji	Nazwa funkcji
1.	Dzięki niej rodzina może zaspokoić potrzeby materialne swoich członków.	
2.	Dzięki niej następuje wydanie na świat potomstwa.	
3.	Polega na przygotowaniu dzieci do samodzielnego życia i pełnienia ról społecznych.	
4.	Nadawanie przez rodzinę pozycji społecznej swoim członkom.	

Zadanie 11. (5 pkt)

Podaj nazwy trzech województw zaznaczonych na mapie cyframi od 1 do 3 oraz dwóch państw sąsiadujących z Polską, oznaczonych na mapie cyframi 4 i 5.

- 1 – .....
2 – .....
3 – .....
4 – .....
5 – .....

Zadanie 12. (4 pkt)

Rozstrzygnij, które zdania związane z narodem są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio *prawda* lub *fałsz*.

	Zdania	Prawda lub fałsz
A.	Stereotyp narodowy to uproszczony obraz jakiegoś narodu funkcjonujący w świadomości przedstawicieli innej nacji.	
B.	Naród to zamieszkująca niewielkie terytorium grupa ludzi, między którymi wytworzyła się nietrwała więź społeczna.	
C.	Internacjonalizm to postawa mówiąca, że ojczyzna człowieka jest najwyższym dobrem i dla niej należy poświęcić inne wartości.	
D.	Tożsamość narodowa to poczucie odrębności wobec innych narodów ukształtowane pod wpływem czynników narodotwórczych.	

Zadanie 13. (4 pkt)

Rozstrzygnij, które zdania dotyczące aktów normatywnych w Polsce są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio *prawda* lub *fałsz*.

	Zdania	Prawda lub fałsz
A.	Nadrzędnym dokumentem w hierarchii aktów prawnych jest Konstytucja RP.	
B.	Akty prawa miejscowego są wydawane przez organy samorządu terytorialnego i terenowe organy administracji rządowej.	
C.	Ustawa krajowa ma pierwszeństwo przed umową międzynarodową ratyfikowaną za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.	
D.	W czasie trwania stanu wojennego Prezydent RP na wniosek Rady Ministrów może wydać rozporządzenie z mocą ustawy.	

Zadanie 14. (5 pkt)

Na podstawie fragmentu tekstu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i wiedzy własnej rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio *prawda* lub *fałsz*.

Art. 235.

1. Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent Rzeczypospolitej.

2. Zmiana Konstytucji następuje w drodze ustawy uchwalonej w jednakowym brzmieniu przez Sejm i następnie w terminie nie dłuższym niż 60 dni przez Senat.

[...]

4. Ustawę o zmianie Konstytucji uchwała Sejm większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz Senat bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów.

[...]

6. Jeżeli ustawa o zmianie Konstytucji dotyczy przepisów rozdziału I, II lub XII, podmioty określone w ust. 1 mogą zażądać, w terminie 45 dni od dnia uchwalenia ustawy przez Senat, przeprowadzenia referendum zatwierdzającego.

Źródło: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku.

	Zdania	Prawda lub fałsz
A.	Projekt o zmianie Konstytucji RP mogą przedkładać te same podmioty, którym przysługuje zwykła inicjatywa ustawodawcza.	
B.	W trakcie procesu zmiany Konstytucji RP Senat może wprowadzić do niej poprawki, które podlegają zatwierdzeniu przez Sejm.	
C.	Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może być złożony przez co najmniej 92 posłów na Sejm RP.	
D.	Aby Sejm RP mógł zagłosować nad ustawą o zmianę Konstytucji RP na sali obrad musi być obecnych co najmniej 230 posłów.	
E.	Każdy projekt zmiany Konstytucji RP musi być zatwierdzony w referendum ogólnokrajowym.	

Zadanie 15. (4 pkt)

Na podstawie materiałów źródłowych oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Po przemianach 1989 roku w Polsce zmienił się system polityczny i partyjny. Dotychczasowa hegemonia ideologii komunistycznej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ustąpiła miejsca politycznemu pluralizmowi. Początkowo istniał wyraźny podział na partie wywodzące się z ruchu „Solidarności” i ugrupowania postkomunistyczne. Obecnie podział ten coraz bardziej traci na znaczeniu, a polska scena polityczna upodabnia się do europejskich i światowych standardów. [...]

Źródło: [autor nieznany], *Partie polityczne* – hasło ze strony <http://www.poland.gov.pl>.

Podział mandatów w Sejmie RP po wyborach z 2011 roku

Źródło: Opracowanie własne.

a) Wyjaśnij, czy system partyjny w Polsce sprzyja sytuacji, w której w wyniku wyborów parlamentarnych jedna partia samodzielnie tworzy rząd popierany przez absolutną większość posłów zasiadających w Sejmie RP. W odpowiedzi odwołaj się do danych z wykresu.

.....

.....

.....

.....

b) Podaj nazwę systemu partyjnego, który ukształtował się w Polsce po 1989 roku.

.....

c) Spośród partii umieszczonych na wykresie podaj nazwy dwóch, które wywodzą się z tradycji „Solidarności”.

.....

.....

d) Wymień dwie cechy pluralizmu politycznego.

.....

.....

Zadanie 16. (2 pkt)

Z poniższego tekstu wybierz dwa zdania, które podają wyłącznie fakty.

1. [...] Decyzją prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie od piątku Tuleya nie jest już rzecznikiem do spraw karnych warszawskiego sądu. [...]
2. Sędzia Tuleya od głośnego uzasadnienia do wyroku skazującego dr. Mirosława G. za korupcję przez dwa tygodnie atakowany był przez część polityków i związane z nimi media.
3. W ostatnim tygodniu brutalnie zlustrowała jego rodzinę „Gazeta Polska Codziennie”. [...]
4. [...] Po wyroku zaś skierował trzy zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw (jedno jest tajne), oraz dwa zawiadomienia do szefów CBA i prokuratury o dostrzeżonych rażących naruszeniach procedury przez funkcjonariuszy w 2007 r.
5. [...] Jego zwierzchnicy z sądu okręgowego w Warszawie, poza deklaracją, że nie ma podstaw do dyscyplinarki, milczeli. [...]

Źródło: B. Wróblewski, *Iustitia za Tuleya, a przeciwko prezesom sądu*, „Gazeta Wyborcza”, 21.01.2013 r.

Numery zdań zawierających wyłącznie fakty: .....

Zadanie 17. (1 pkt)

Podkreśl nazwę wydarzenia, do którego nawiązuje przedstawiony rysunek satyryczny.

- A. Wojna w byłej Jugosławii
- B. Interwencja i wojna w Iraku
- C. Interwencja NATO w Kosowie
- D. Atak terrorystyczny na Stany Zjednoczone

Zadanie 18. (3 pkt)

Na podstawie danych statystycznych wykonaj polecenia.

Cechy społeczno-demograficzne	Odsetki badanych deklarujących, że ludzie tacy jak oni, działając wspólnie z innymi, mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać niektóre problemy swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta (według terminów badań)					
	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Ogółem	50	54	63	65	66	72
Płeć						
Mężczyźni	52	57	64	65	67	72
Kobiety	47	51	62	65	64	72
Wiek						
18–24 lata	44	59	73	76	72	79
25–34	59	61	71	76	71	81
35–44	53	59	60	67	74	77
45–54	52	53	63	64	59	68
55–64	49	54	61	58	61	71
65 lat i więcej	39	39	53	50	57	62
Miejsce zamieszkania						
Wieś	43	52	63	65	60	70
Miasto do 20 tys.	51	59	50	77	69	76
20–100 tys.	55	54	64	60	60	69
101–500 tys.	49	54	66	66	70	73
501 tys. i więcej mieszkańców	63	59	71	59	80	78
Wykształcenie						
Podstawowe	41	46	52	54	55	62
Zasadnicze zawodowe	44	51	63	63	59	70
Średnie	56	57	67	69	70	73
Wyższe	65	75	80	81	82	88

Źródło: Potencjał społecznikowski i zaangażowanie Polaków w wolontariat, Warszawa, CBOS, luty 2012 r.

a) Napisz, jak w latach 2002–2012 zmieniło się deklarowane zaangażowanie respondentów działających na rzecz swojego środowiska lokalnego.

.....

b) Odwołując się do danych liczbowych z 2012 roku, rozstrzygnij, które odpowiedzi ankietowanych w pokazanych kategoriach społeczno-demograficznych: płeć, wiek czy miejsce zamieszkania, były najmniej zróżnicowane.

.....

.....

.....

c) Napisz, czy zaangażowanie ankietowanych na rzecz środowiska lokalnego w latach 2002–2012 miało związek z ich wykształceniem. W uzasadnieniu odwołaj się do danych z tabeli z wybranego roku.

.....

.....

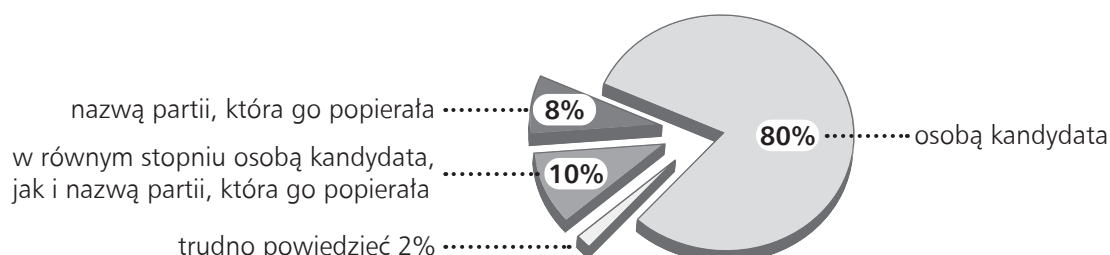
.....

Zadanie 19. (2 pkt)

Na podstawie danych statystycznych i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Wykres 1.

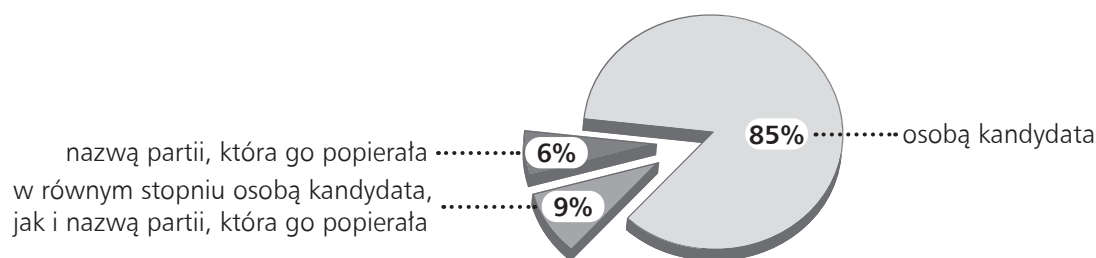
Czy głosując w I turze wyborów wójta / burmistrza / prezydenta miasta, kierował(a) się Pan(i) przede wszystkim osobą kandydata czy też nazwą partii, która go popierała?

Źródło: O wyborach samorządowych po obu turach głosowania, CBOS, Warszawa, grudzień 2010 r.

Wykres 2.

Czy głosując w II turze wyborów wójta / burmistrza / prezydenta miasta, kierował(a) się Pan(i) przede wszystkim osobą kandydata czy też nazwą partii, która go popierała?

Źródło: O wyborach samorządowych po obu turach głosowania, CBOS, Warszawa, grudzień 2010 r.

a) Wyjaśnij, czym kierowała się większość respondentów w I oraz II turze wyborów samorządowych w 2010 roku. Odwołaj się do danych z wykresów.

.....

.....

.....

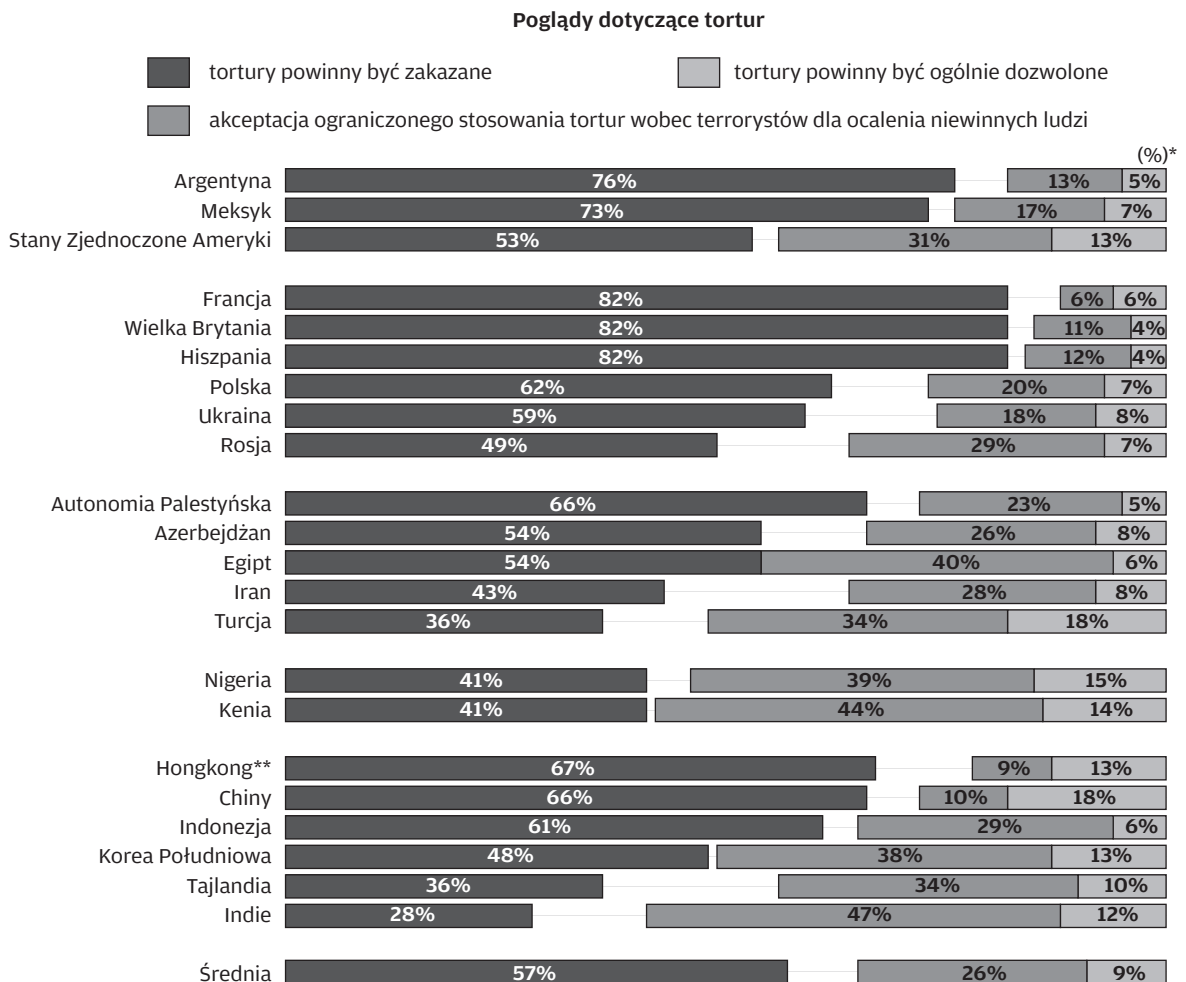
.....

b) Na podstawie wiedzy własnej podaj nazwę jednostki samorządu terytorialnego, której dotyczyły obie tury wyborów będących przedmiotem badań.

.....

Zadanie 20. (3 pkt)

Na podstawie danych statystycznych i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

*Brakujące dane nie zostały opublikowane ani przez CBOS, ani przez The World Public Opinion (konsorcjum, które badania przeprowadziło). Oznaczają najprawdopodobniej respondentów niezdecydowanych.

** Kraj nieuwzględniony w średniej dla wszystkich krajów.

Źródło: *Przestrzeganie praw człowieka w świecie*, CBOS, Warszawa, grudzień 2008 r.

a) Podaj nazwę kraju z obszaru euroatlantyckiego, którego respondenci w największym stopniu akceptują ograniczone stosowanie tortur wobec terrorystów dla ocalenia niewinnych ludzi. Podaj jeden argument na wyjaśnienie takiej postawy.

Nazwa kraju: .....

Argument wyjaśniający taką postawę respondentów:

.....
 .....

b) Podaj generację praw człowieka, do której zaliczamy zakaz stosowania tortur.

.....

Zadanie 21. (1 pkt)

Na podstawie danych statystycznych podaj zależność między opinią respondentów na temat operacji NATO w Afganistanie a popieraniem udziału polskich żołnierzy w tej misji. Wykzystaj dane liczbowe.

Czy uważa Pan(i), że operacja NATO w Afganistanie przyczyni się do zapanowania pokoju w tym kraju, czy też nie?	Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie, czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	56	41	3
Nie	10	88	2
Trudno powiedzieć	16	73	11

Źródło: Udział Polski w operacji NATO w Afganistanie i jego konsekwencje, CBOS, Warszawa, listopad 2010 r.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (2 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania.

Masowe deportacje ludności kosowskiej wywołały ostrą reakcję ze strony społeczności międzynarodowej. Pomoc uchodźcom zapewniło wiele instytucji, w tym UNHCR. W tym czasie trwały też negocjacje na szczeblu dyplomatycznym, które jednak nie przyniosły porozumienia. Wówczas interwencję postanowiło przeprowadzić NATO.

Działania NATO ograniczyły się do nalotów na wyznaczone serbskie obiekty, głównie obiekty wojskowe i inne cele o znaczeniu strategicznym. Warto zauważyć, że wojska Paktu Północnoatlantyckiego nie działały z upoważnienia ONZ. Wywołało to na całym świecie falę protestów i gestów solidarności z Serbami. Naloty trwały od 24 marca do 10 czerwca, a w ich następstwie Slobodan Miloszević zgodził się przyjąć plan pokojowy, narzucony mu przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, która wprowadziła rezolucję numer 1244. Wojska serbskie miały opuścić Kosowo, a za utrzymanie stabilizacji w regionie miała odpowiadać stworzona w tym celu misja pokojowa UNMIK. Był to w zasadzie koniec regularnej wojny, jednak do zakończenia konfliktu droga była bardzo daleka.

Źródło: J. Kędzior, Kosowo – najbardziej zapalny punkt współczesnej Europy, 08.02.2012, www.psz.pl.

a) Wyjaśnij, dlaczego interwencja NATO w Kosowie spotkała się z krytyką na świecie.

.....

.....

.....

b) Podaj nazwy państw, które wprowadziły rezolucję numer 1244 w sprawie Kosowa.

.....

.....

Zadanie 23. (2 pkt)

Na podstawie danych statystycznych odpowiedz na pytania.

Tabela 1.

Potencjalne elektoraty	Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie, czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	22	75	3
PiS	16	83	1
SLD	17	81	2
Niezamierzający głosować	13	84	3

Źródło: Udział Polski w operacji NATO w Afganistanie i jego konsekwencje, CBOS, Warszawa, listopad 2010.

a) Wyjaśnij, czy fakt identyfikowania się ankietowanych z różnymi partiami politycznymi ma wpływ na ich stosunek do udziału polskich żołnierzy w operacji w Afganistanie.

.....

.....

.....

Tabela 2.

Czy uważa Pan(i), że operacja NATO w Afganistanie przyczyni się do zapanowania pokoju w tym kraju, czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	X 2007		IX 2008		IX 2009		XI 2010	
	w procentach							
Zdecydowanie tak	2	17	2	19	2	17	3	16
Raczej tak	15		17		15		13	
Raczej nie	39	73	35	65	44	71	40	71
Zdecydowanie nie	34		30		27		31	
Trudno powiedzieć	10		16		12		13	

Źródło: Udział Polski w operacji NATO w Afganistanie i jego konsekwencje, CBOS, Warszawa, listopad 2010.

b) Odwołując się do danych z tabeli, przedstaw dominującą wśród Polaków opinię na temat możliwych skutków operacji NATO w Afganistanie.

.....

.....

.....

Zadanie 24. (3 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego wykonaj polecenia.

Zasadnicza dyskusja będzie dotyczyć przyszłości i rozszerzenia NATO. Nie wiem, czy Rosja ogłosi to przed szczytem OBWE, ale odnoszę wrażenie, że podczas tego szczytu Rosjanie będą próbowali proponować ten nowy model architektury bezpieczeństwa z marginalną rolą NATO. Pojawi się wtedy kwestia sensu i wartości tego resetowania, a także przyszłości tej polityki. Potrzebujemy konkretniejszej odpowiedzi strony amerykańskiej. Poza tym, jak powiedział sekretarz stanu, powinniśmy być nastawieni bardziej realistycznie. Zmiana, która się dokonała w amerykańskiej polityce zagranicznej, jest faktem. Ośrodek decyzyjny przenosi się z Atlantyku na Ocean Spokojny. Gdy weźmie się pod uwagę strukturę narodu amerykańskiego, można dostrzec, że z 300 milionów Amerykanów 50 milionów nic nie łączy z Europą. Szczerze mówiąc, sądzę, że w najbliższych dwóch, trzech dziesięcioleciach czynniki europejskie będą odgrywały mniejszą rolę w polityce amerykańskiej, mniej ważne będą także tradycyjne powiązania z Europą. Trzeba to zrozumieć, ponieważ konsekwencje będą oczywiste dla NATO, wpłynie to także na zaangażowanie Stanów Zjednoczonych w struktury NATO.

Źródło: A. Kwaśniewski, *Wczoraj, dziś i jutro NATO*, „Wprost” 44/2010 (1447).

a) Podaj, jaki jest – zdaniem Aleksandra Kwaśniewskiego – stosunek Rosji do NATO.

.....

.....

b) Wyjaśnij, dlaczego Europa odgrywa coraz mniejszą rolę w polityce amerykańskiej. Podaj dwa argumenty: jeden na podstawie tekstu źródłowego, drugi na podstawie własnej wiedzy.

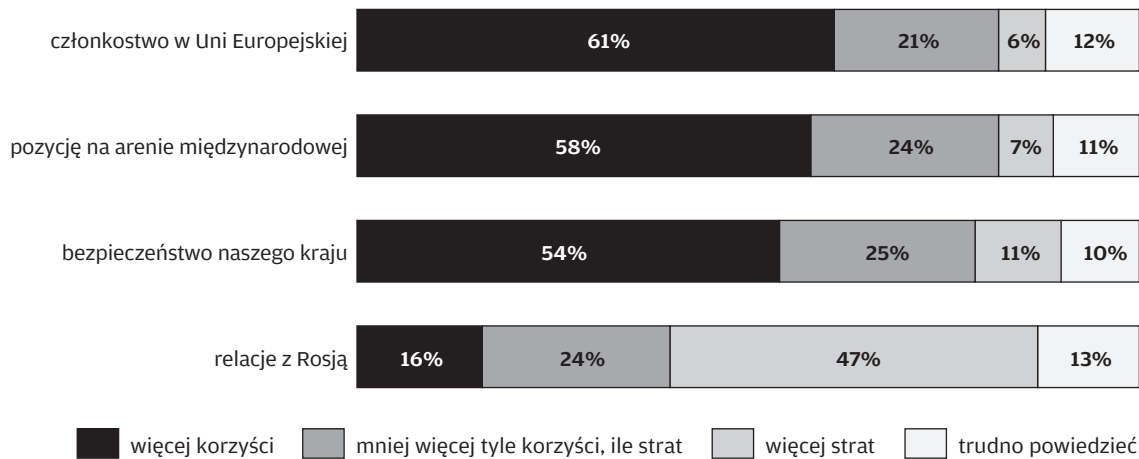
1. ....
  2. ....
- .....

Zadanie 25. (3 pkt)

Na podstawie danych statystycznych i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Wykres 1.

Jak Pan(i) ocenia, czy przynależność do NATO przyniosła Polsce więcej korzyści, czy strat, jeśli chodzi o:

Źródło: *Dziesięć lat w NATO*, CBOS, Warszawa, marzec 2009 r.

a) Wyjaśnij, czym różni się postrzeganie przez ankietowanych przynależności Polski do NATO w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz relacji z Rosją. Wykorzystaj dane liczbowe.

.....

.....

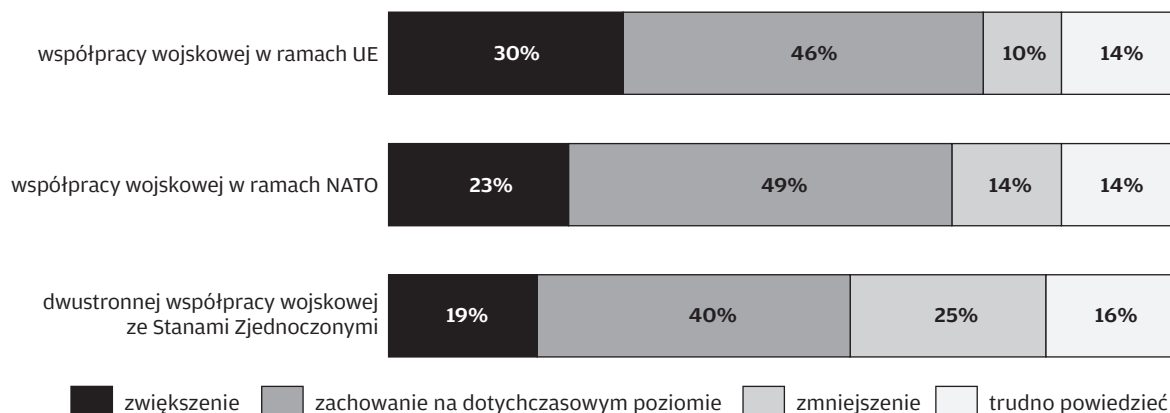
.....

.....

.....

Wykres 2.

Jaka polityka, w Pana(i) ocenie, byłaby korzystna dla bezpieczeństwa międzynarodowego Polski?
Czy w interesie naszego kraju jest zwiększenie, zachowanie na dotychczasowym poziomie, czy też zmniejszenie:

Źródło: *Dziesięć lat w NATO*, CBOS, Warszawa, marzec 2009 r.

b) Podaj, jak respondenci postrzegają współpracę wojskową w ramach Unii Europejskiej oraz współpracę wojskową z USA z punktu widzenia bezpieczeństwa międzynarodowego Polski.

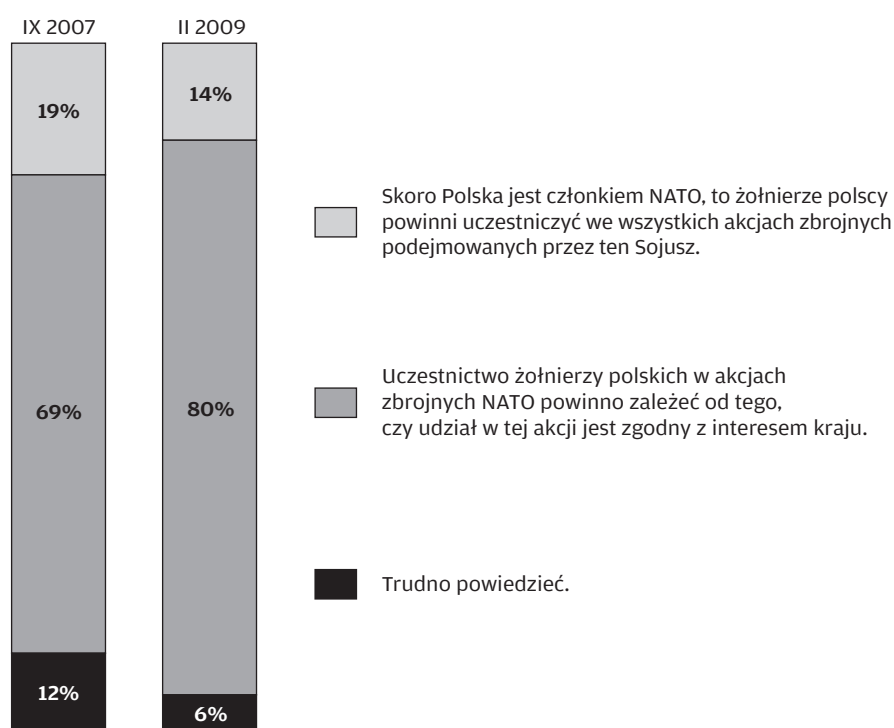
.....

.....

.....

Wykres 3.

Czy uważa Pan(i), że żołnierze polscy powinni uczestniczyć we wszystkich akcjach zbrojnych podejmowanych przez NATO, czy też należy każdorazowo podejmować decyzję o uczestnictwie, kierując się interesem kraju?

Źródło: *Dziesięć lat w NATO*, CBOS, Warszawa, marzec 2009 r.

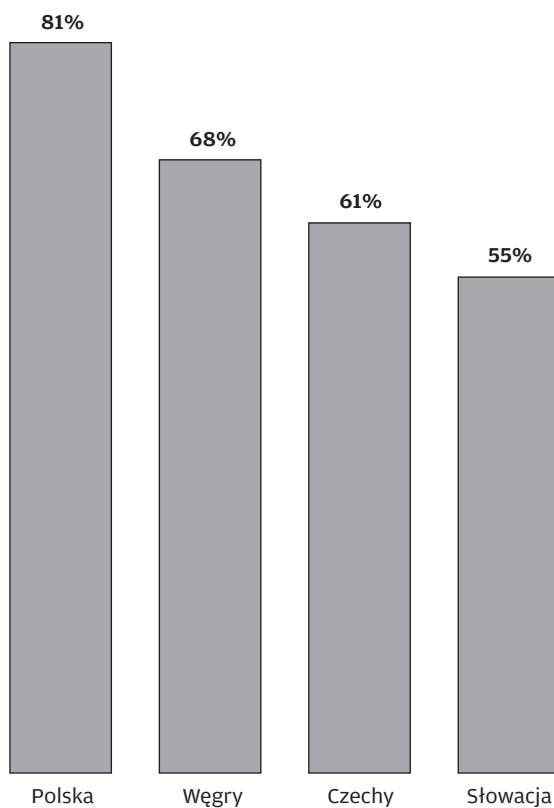
c) Na wyniki badań respondentów mogło mieć wpływ zaangażowanie militarne polskich żołnierzy w misji wojskowej (do 2008 roku). Podaj nazwę kraju, w którym odbywała się ta misja.

.....

Zadanie 26. (2 pkt)

Na podstawie danych statystycznych i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Akceptacja członkostwa w NATO w krajach Grupy Wyszehradzkiej

Źródło: *Stosunek Polaków, Węgrów, Czechów i Słowaków do członkostwa w NATO i UE*, CBOS, Warszawa, kwiecień 2005 r.

a) Odwołując się do danych statystycznych, przedstaw różnicę w akceptacji członkostwa w NATO przez Polaków i przez obywateli innych krajów Grupy Wyszehradzkiej.

.....

.....

.....

b) Wymień kraje należące do Grupy Wyszehradzkiej, które wraz z Polską w 1999 roku weszły do NATO.

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

